

Germánske sídliskové objekty z doby rímskej datované terrou sigillatou do doby Severovcov

ŠIESTY ROČNÍK KOLOKVIÍ K PROBLEMATIKE GERMÁNSKEJ KERAMIKY

VLADIMÍR TURČAN

Témou v poradí šiesteho kolokvia z každoročne konaných stretnutí so zameraním na štúdium germánskej keramiky boli nálezové celky, obsahujúce datovateľnú terru sigillatou. Kolokvia, konaného dňa 6. decembra, sa zúčastnilo 37 bádateľov z Českej republiky, Maďarska, Rakúska a Slovenska. Tradičným hosťiteľom účastníkov bolo Slovenské národné múzeum - Archeologické múzeum v Bratislave. Akciu bolo možné realizovať vďaka podpore Rady vedeckých spoločností pri SAV, Slovenskej archeologickej spoločnosti pri SAV, Archeologického ústavu SAV v Nitre a samozrejme hosťiteľskej inštitúcie. Pretože každým rokom vzrastá medzi účastníkmi počet zahraničných bádateľov, reflektujeme v organizácii a tematickej náplni aj tento fakt.

Fond nálezov terrou sigillatou zo slovenského územia bol už spracovaný vo viacerých štúdiách (Křížek 1961; ten istý 1966; Kolník 1984; Gabler – Pichlerová 1996; Dekan – Kuzmová 1996; Krekovič 1996) i v monografiách (Křížek 1939; Kuzmová – Roth 1988; Kuzmová 1992, tá istá 1997), ako aj v ďalších príspevkoch. Tento typ importovanej keramiky má veľký význam pre datovanie nálezových celkov z germánskych lokalít. Od publikovania vyššie uvedených zásadných prác bol však nálezový fond výrazne rozšírený. Časť z neho bola aspoň v predbežných správach spracovaná (predovšetkým na stránkach ročenky AVANS, vydávanej Archeologickým ústavom SAV v Nitre), časť ostáva naďalej iba vo forme nálezových správ. Túto disproporciu sme sa aspoň sčasti pokúsili odstrániť publikovaním informatívnych článkov o nálezových celkoch, predstavených na kolokviu, v tomto čísle Zborníka SNM Archeológia. Okrem tu uverejnených príspevkov bola prezentovaná aj už publikovaná kolekcia nálezov z Brna – Starý Lískovec (Vichová 2003).

Predpokladáme, že v roku 2008 budú témou kolokvia datovateľné nálezové celky z neskoršej doby rímskej.

LITERATÚRA

- DEKAN, J. – KUZMOVÁ, K. 1996: Terra Sigillata in Rusovce-Bergl. Reperta annis 1964 – 1969. In memoriam Prof. Alfréd Piffel. In: Gerulata I, Nitra, s. 145–192.
- GABLER, D. – PICHLEROVÁ, M. 1996: Terra Sigillata von Gerulata. In: Gerulata I, Nitra, s. 45–143.
- KOLNÍK, T. 1984: Sigillata in germanischen Gräbern der ČSSR. In: Studien zur römischen Keramik. Kallmünz/Opf., s. 60–79.
- KREKOVIČ, E. 1996: Terra Sigillata aus Grabungen und Lesefunden in Rusovce-Bergl und seiner nächsten Umgebung (1976 – 1978). In: Gerulata I, Nitra, s. 193–203.
- KŘÍŽEK, F. 1939: Terra Sigillata in der Slowakei. Brünn 1939.
- KŘÍŽEK, F. 1961: Nové nálezy terrou sigillatou na Slovensku. Slov. Arch. 9, s. 301–324.
- KŘÍŽEK, F. 1966: Nové nálezy terrou sigillatou na Slovensku II. Slov. Arch. 14, s. 97–145.

- KUZMOVÁ, K. 1992: Terra sigillata v zbierkach múzea. Komárno.
KUZMOVÁ, K. 1997: Terra sigillata im Vorfeld des nordpannonischen Limes (Südwestslowakei). Nitra.
KUZMOVÁ, K. – ROTH, P. 1988: Terra sigillata v barbariku. Nálezy z germánských sídlisk a pohrebísk na území Slovenska. Nitra.
VÍCHOVÁ, D. 2003: Sídlisk z mladší doby římské v Brně-Starém Lískovci. Pravěk NŘ 2002/12, s. 271–318.

Germanische Siedlungsobjekte aus der römischen Kaiserzeit durch Terra Sigillata in der Severerzeit datiert

SECHSTER JAHRGANG DER KOLLOQUIEN ZUR PROBLEMATIK DER GERMANISCHEN KERAMIK

VLADIMÍR TURČAN

Das Thema von dem sechsten der alljährlich veranstalteten Zusammentreffen gerichtet auf das Studium der germanischen Keramik bildeten die Fundverbände mit datierbarer Terra Sigillata. An dem Kolloquium am 6. Dezember nahmen 37 Forscher aus der Tschechischen Republik, Ungarn, Österreich und aus der Slowakei teil. Der traditionelle Gastgeber der Teilnehmer war das Slowakische Nationalmuseum - Archäologisches Museum in Bratislava. Die Veranstaltung realisierte man dank der Unterstützung von dem Rat für Wissenschaftsgesellschaften bei der Slowakischen Akademie der Wissenschaften (SAW), der Slowakischen Archäologiegesellschaft bei der SAW, dem Institut für Archäologie der SAW in Nitra und natürlich der Gastgeber-Institution. Da jedes Jahr unter den Teilnehmern die Zahl der ausländischen Forscher aufwächst, reflektieren wir bei der Organisation und in thematischem Inhalt auch diese Tatsache.

Das Fundgut von Terra Sigillata aus slowakischem Gebiet wurde bereits in mehreren Studien (Křížek 1961; derselbe 1966; Kolník 1984; Gabler – Pichlerová 1996; Dekan – Kuzmová 1996; Krekovič 1996), Monographien (Křížek 1939; Kuzmová – Roth 1988; Kuzmová 1992, dieselbe 1997) und weiteren Beiträgen verarbeitet. Dieser Typ der importierten Keramik ist sehr wichtig in Bezug auf die Datierung der Fundverbände aus germanischen Fundstellen. Seit der Publizierung der obengenannten grundlegenden Arbeiten erweiterte sich das Fundgut in beträchtlichem Maße. Ein Teil davon wurde wenigstens in Vorberichten bearbeitet (vor allem auf den Seiten des Jahrbuchs AVANS, herausgegeben von dem Institut für Archäologie der SAW in Nitra), das übrige Material bleibt weiterhin nur in Form von Fundberichten. Diese Disproportion versuchten wir wenigstens teilweise beseitigen, u. z. durch die Publizierung von informativen Artikeln über Fundverbände, die am Kolloquium vorgestellt wurden, in dieser Nummer der Jahresschrift Archeológia. Außer den hier erscheinenden Beiträgen wurde auch die bereits publizierte Fundkollektion aus Brno - Starý Lískovec (Víchová 2003) präsentiert.

Wir nehmen an, im Jahre 2008 werden zum Thema des Kolloquiums die datierbaren Fundverbände der späten römischen Kaiserzeit.

*PhDr. Vladimír Turčan, Slovenské národné múzeum - Archeologické múzeum, Žiškova 12,
P.O. BOX 13, 810 06 Bratislava 16, Slovenská republika
turcan@snm.sk*